

Preverjanje znanja: BAROK, ABSOLUTIZEM, RAZSVETLJENSTVO,
RAZSVETLJENI ABSOLUTIZEM

Ime in priimek:

Razred:

Število točk:

Ocena:

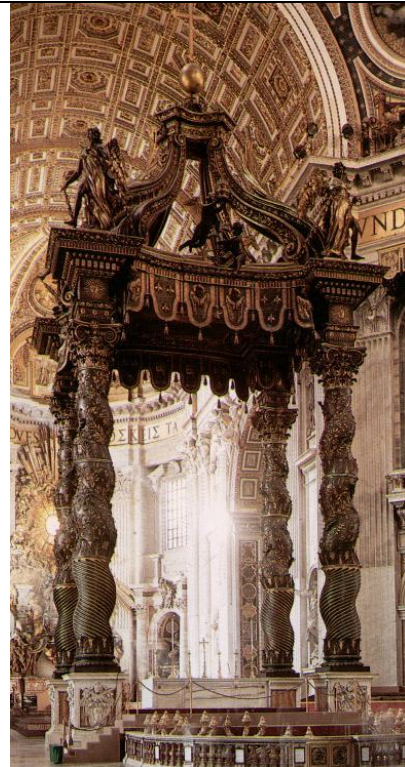
1. Na sliki vidiš dvor najsijajnejšega vladarja svojega časa, znanega po izreku:
»Država, to sem jaz.«

- Kateri vladar je to? (1)
- Poimenuj način vladanja, ki temelji na navedenem reku. (1)
- Opiši ta način vladanja. (2)
- Zakaj je omenjeni vladar potreboval tako veliko rezidenco? (2)
- Ali je življenje v tem dvorcu bilo udobno? Svojo trditev utemelji. (2)

2) V 17. stoletju se je na ozemlju Italije iz renesanse razvil nov umetnostni slog.

- Oglej si sliko in ga poimenuj. (1)
- Navedi tri značilnosti tega sloga, ki jih razbesreš iz slike. (1)
- Izberi dve umetniški deli (k vsakemu pripiši ustvarjalca) iz tega obdobja, ki po tvojem mnenju najboljše ponazarjata duh takratnega časa. Svoj izbor utemelji. (3)

3) Preberi spodnji odlomek in odgovori na vprašanja.

»Šele po letu 1700 se je to pričelo počasi spreminjati. Zaradi strašne bede, ki so jo prinesli verski boji, so mnogi ljudje začeli drugače razmišljati: Ali je res vse odvisno od tega, katera poglavja v Katekizmu se nam zdijo prava? Ali morda ni važnejše, da smo ljudje dobri, spodobni? Ne bi bilo morda bolje, ko bi bili ljudje strpni do drugih, četudi so različnega mišljenja in različne vere./.../ Različnost mnenj, so menili ljudje, ki so tako govorili, je možna samo v verskih vprašanjih. Da je dva krat dva štiri, o tem so se strinjali vsi razumni ljudje. Zato je pamet, /.../ to kar bi moralo in moglo povezovati vse ljudi. /.../ In ker je razum dan vsem ljudem, so tudi vsi ljudje v osnovi enaki in enako vredni, so učili dalje./.../ Niso samo učili, da so vsi ljudje enaki, ampak so tudi zahtevali, da je treba vse enako obravnavati./.../ Da ima vsakdo pravico odločati o sebi in svojem življenju.«

-Iz besedila izpiši tri bistvene ideje razsvetljenstva. (3)

-S svojimi besedami zapiši, kaj je razsvetljenstvo. (2)

4)Poveži imena na levi z znanstvenimi spoznanji na desni. (2)

1.Charles Montesqueau

A.Mislim, torej sem.

2.John Locke

B.Imej pogum uporabljati svoj razum.

3.Immanuel Kant

C.Bog in narava sta eno.

4.J.J. Rousseau

D.Oblast mora biti deljena.

E.Življenje, svoboda, sreča in lastnina so naravne pravice človeka.

F.Vladarjeva oblast izhaja iz ljudstva

5) Iz zemljevida izpiši države, katerih vladarji so bili razsvetljeni absolutisti. (2)

- Poimenuj štiri vladarje - razsvetljene absolutiste. (1)

- Zakaj so ti vladarji sprejeli določene razsvetljenske ideje? (2)

6) Reforme razsvetljenega absolutizma.

- Katere reforme je v svoji državi uvedla Marija Terezija? (2)

- Izberi in podrobneje pojasni vsaj dve reformi, ki sta izboljšali položaj kmečkega prebivalstva. (2)

7) Kdaj (stoletje) so v habsburški monarhiji uvedli splošna šolska obveznost? (1)

- Primerjaj pomen splošne šolske obveznosti tedaj in danes. (3)

Rešitve in točkovanje:

1) Ludvik XIV

Absolutizem

Vladar (odloča o vsem) – ministri (posvetovalni organ); trije stebri oblasti: Cerkev, vojska, uradništvo; nadzor nad plemstvom; pastirski način urejenja skupnih zadev.

Nadzor nad plemstvom.

Ni udobno – majhni prostori; malo toalet; mraz ...

2) Barok.

Zlata barva, veliko detajlov, krivulje.

Kar koli od obravnavanega pri pouku. Točkovanje odvisno od utemeljitve.

3) Enakost; verska strpnost; dolžnost izobraževati se; vztrajanje na tistem, kar imamo ljudje skupnega in ne na razlikah; vera v napredek...

Točkovanje odvisno od učenčeve razlage.

4) Montesquieu – deljena oblast

Locke – naravne in neodtujive pravice

Kant – Imej pogum uporabljati svoj razum

Rousseau – oblast izhaja iz ljudstva

5) Rusko cesarstvo – Prusija – Avstrijska monarhija

Katarina Velika ali Peter Veliki – Friderik II – Marija Terezija in Jožef II

Povečati moč države.

6) Upravna; vojaška; tlaka; obdavčitev plemičev; šolska; prometne povezave; kazenski zakonik.

Z upravno reformo se je zmanjšala sodna oblast plemičev nad podložnimi kmeti.

Z vojaško reformo so se zmanjšala vojaška bremena kmetov.

Z natančnim popisom kmečkih in plemiških zemljišč ter obdavčitvijo plemičev je izboljšala položaj kmetov.

Z »robotnim patentom« je bilo zmanjšano število dni tlake na največ 156 dni na leto.

7) 18. stol., natančno leta 1774.

Splošna šolska obveznost je tedaj veljala za otroke od 6 – 13 leta starosti. Šol je bilo malo (16), starši niso bili kazensko odgovorni za pošiljanje otrok v šolo, kot so danes. Danes je osnovnošolska obveznost 8/9 let. Tedaj je pri nas bilo v šole vključenih 902 učenca in 202 učenki (po Grudnovi Zg. Slovencev).

TOČKOVNIK:

15 – 19 točk – zadostno (2)

20 – 24 točk – dobro (3)

25 – 29 točk – prav dobro (4)

30 – 33 točk – odlično (5)